

arhitektura, ibid., 1983—84, 186—188; *Stanje stvari — jedno viđenje* (1945—1985), ibid., 1986, 196—199; *Fragmenti o Iberovoj školi*, Zbornik ALU, 1987; *Prilozi za definiranje pojma Zagrebačke arhitektonske škole*, Arhitektura, 1987, 1—4; *Viktor Kovačić, prvi graditelj hrvatske moderne arhitekture*, ČIP, 1991, 3—4.

LIT.: M. Bošnjak, Neven Šegvić, Nagrada za životno djelo »Viktor Kovačić« 1981, ČIP, 1983, 5. — Arhitektura u Hrvatskoj 1945—1985, Arhitektura, 1986, 196—199. T. Pl.

ŠEN (Schön), Edo, arhitekt (Zagreb, 10. III. 1877 — 16. VI. 1949). Studirao 1894—1900. na Visokoj tehničkoj školi u Beču. God. 1901—08. radi u gradskome građevnom uredu u Zagrebu; 1908—19. predaje na Srednjoj tehničkoj školi, a 1919. jedan je od osnivača i profesor na Tehničkome fakultetu u Zagrebu. Projektirao je veći broj javnih i stambenih zgrada. U ranome razdoblju, na bazi eklektičkoga shvaćanja arhitekture ostvaruje djela koja nose jak individualan biljeg (palača »Croatia« na uglu Masarykove i Preradovićeve ulice, 1910; dom »Društva čovječnosti« u Petrinjskoj ul. 3, 1912; kuća Bezuk u Boškovićevoj ul. 7, 1914). U radovima nastalim poslije I. svj. r. odbacuje historicizam i snažnim kubičnim oblicima tradicionalne arhitektonske zadatke oblikuje u duhu suvremene reprezentativnosti (stambena zgrada Šumarske direkcije na uglu Ul. kneza Mislava i Ul. kneza Borne, 1926; kuća Vasić u Gundulićevoj ul. 7, 1928). Posljednji njegovi projekti pokazuju evoluciju prema jednostavnoj obradi fasadne plohe i slobodnoj koncepciji tlocrta (kuća Šen u Gundulićevoj ul. 34, 1932; stambena zgrada — danas Studentski dom — na Trgu hrvatskih velikana 10—13, 1933, s M. Kovačevićem; stambene zgrade u Gundulićevoj ul. 35, oko 1934. i Križanićevoj ul. 3, 1938; Tehnički fakultet u Kačićjevoj ul. 26, 1937—40, s M. Kovačevićem).

Od većih natječaja radio je Narodni muzej na Strossmayerovu trgu u Zagrebu 1929, Biološko-oceanografski institut u Splitu 1930, Agrarnu banku u Beogradu 1931, regulaciju Kaptola i Dolca u Zagrebu 1935 (s M. Kovačevićem). Sudjelovao je na II. izložbi jugoslavenske suvremene arhitekture u Beogradu 1933, s M. Kovačevićem je izložio projekte regulacije Kaptola i Dolca u Zagrebu 1935, te bio sudionik izložbe »Pola vijeka hrvatske umjetnosti« u Zagrebu 1938. Član je JAZU od 1935.

BIBL.: *O gradnji radničkih stanova*, Tehnički list, 1919, 4; *Strossmayerov spomenik*, Obzor, 1925, 210; *Bruka sa Strossmayerovim spomenikom*, ibid., 1926, 126; *Arhitekt Viktor Kovačić* (mapa-monografija), Zagreb 1927; *Regulacija Kaptola* (s M. Kovačevićem, katalog), Zagreb 1935; *Izgradnja Tehničkog fakulteta*, Alma Mater Croatica, 1937—38, 5.

LIT.: K. Strajnić, Studije, Zagrebačka arhitektura 1914, Zagreb 1918. — Naši arhitekti Edo Šen i Hugo Ehrlich, HR, 1930, 8. — R. Frangeš, Ing. Edo Šen, Ljetopis JAZU, 1934—35. — A. Albini, Regulacija Kaptola u Zagrebu, HR, 1935, 3. — I. Zemljak, Izložba regulacije Kaptola, Revija Zagreb, 1935, 2. — I. Albini, Arhitektura sadašnjice, HK, 1935. — Pola vijeka hrvatske umjetnosti (katalog), Zagreb 1938. — V. Potočnjak, Arhitektura u Hrvatskoj 1888—1938, Građevinski vjesnik, 1939, 4—5. — S. Planić, Pedeset godina arhitekture u Hrvatskoj, Književnik, 1939, 2. — T. Stahuljak, Arhitektura u XX. stoljeću u Hrvatskoj, Naša domovina, II, 1943. — Z. Vrkljan, Prof. Edo Šen, ČIP, 1977, 4. — Ž. Čorak, U funkciji znaka, Zagreb 1981. — T. Premrl, Hrvatska moderna arhitektura između dva rata, Zagreb 1989. Ž. D. i T. Pl.

ŠENKOVEC, selo kraj Čakovca. Kapela Sv. Helene svetište je nekadašnje pavlinske crkve i posljednji ostatak nekada velikoga pavlinskog samostana. Osnovali su ga darivanjem posjeda plemići Lackovići 1376, a gradili knezovi Celjski i Zrinski. Višeput je bio obnavljan, a poslije potresa 1880. je porušen. U gotičkoj su kapeli gotička kamena sjedala (sedilija), ostaci zidnih slika, grobnica V. Kneževića (1832). Uz crkvu su Zrinski imali svoj mauzolej. Tu je nađena nadgrobna ploča bana Nikole Zrinskoga, poginulog u Kuršanečkome lugu 1664 (Muzej Međimurja u Čakovcu).

LIT.: E. Laszowski, Zrinski mauzolej u sv. Jeleni kod Čakovca, HK, 1928. — A. Horvat, Spomenici arhitekture i likovnih umjetnosti u Međimurju, Zagreb 1956. — Ista, Između gotike i baroka, Zagreb 1975. — M. Kruhek, Povijesno-topografski pregled pavlinskih samostana u Hrvatskoj, u katalogu: Kultura pavlina u Hrvatskoj, Zagreb 1989. L. D.

ŠENOA, Branko, slikar, grafičar i povjesničar umjetnosti (Zagreb, 7. VIII. 1879 — 4. XII. 1939). Sin književnika A. Šenoe. Na Sveučilištu u Zagrebu završio studij prava (1902) i filozofije (1905), doktorirao iz povijesti umjetnosti 1912 (*Ivan Zagrepčanin i sin mu Jerolim*). God. 1899—1906. polazio je priv. slikarsku školu O. Ivekovića, a 1903/04. grafički tečaj M. Cl. Crnčića. Od 1907. bio je pomoćni učitelj i tajnik Više škole za umjetnost i umjetni obrt u Zagrebu, od 1918. njezin ravnatelj, a nakon što je ta škola prerasla u Akademiju postavljen je 1921. za direktora. Bio je scenograf HNK u Zagrebu (1909/10), konzervator pri Zemaljskome povjerenstvu za čuvanje umjetničkih i historičkih spomenika u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji (1912—20), načelnik Umjetničkog odjeljenja ministarstva prosvjete u Beogradu (1924/25) i komesar jugosl. odsjeka na Izložbi dekorativnih umjetnosti u Parizu 1925. Za člana JAZU izabran 1931.

E. ŠEN, palača Croatia u Zagrebu

B. ŠENOA, Bakačeva vrata, bakropis. Zagreb, Kabinet grafike HAZU

